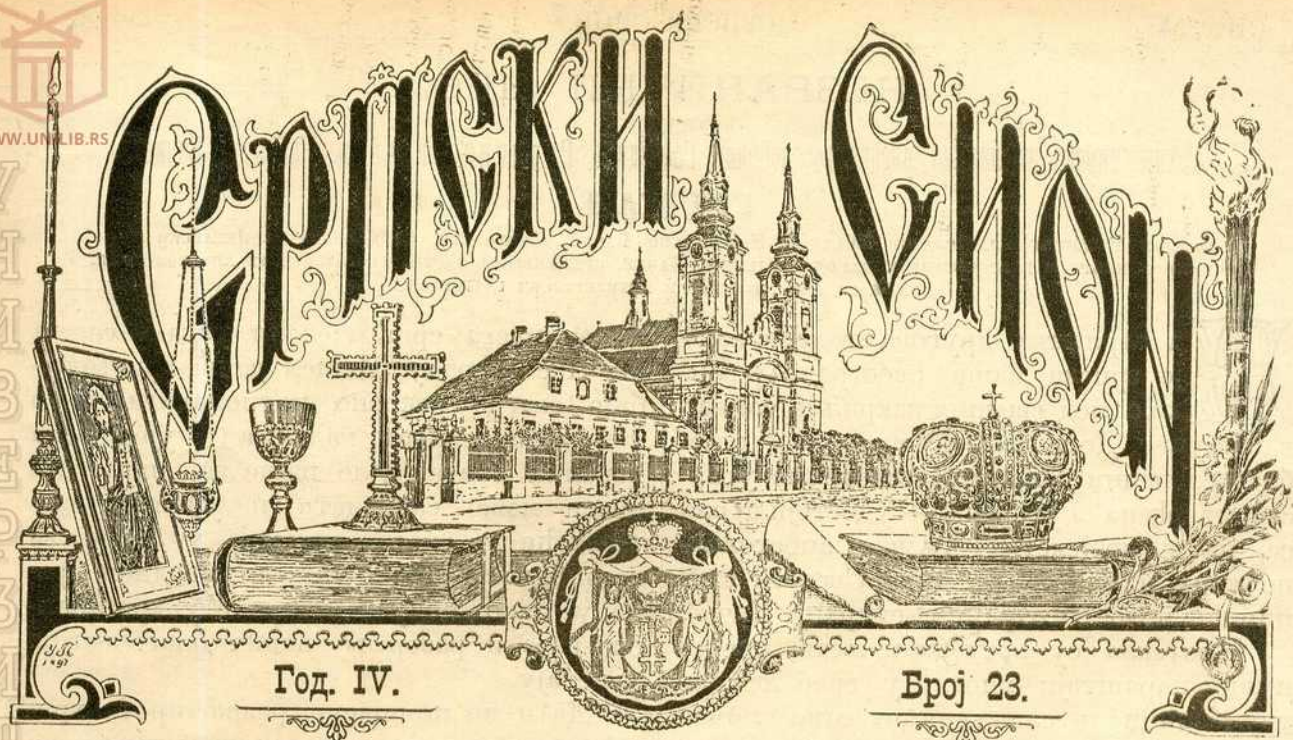

WWW.UNIBL.BS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Год. IV.

Број 23.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АВТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ.

СА БЛАГОСЛОВОМ СВЕТОГ СИНОДА.

ВЛАСНИК:

УРЕДНИЦИ:

Њ. Светост Српски Патријарх Георгије.

Протојереј Јован Јеремић и Сава Петровић.

У Новом Саду у недељу 5. јуна 1894.

ЗВАНИЧНИ ДЕО.

К. 250./135. ex 1894.

НАРЕДБА

Архидијезезалног Административног Одбора о укупљању саборских трошкова.

Пречасни Г. Протопресвитер!

Високославни Саборски Одбор наредбом својом од 4. (16.) априла о. г. бр. С. О. 138 ex 1894. позивно на тамошњу наредбу од 11. (23.) јуна 1893. бр. Ад С. О. зап. 510 ex 1893. поново позива овај Адм. Одбор, да најстрожије мер: употреби, да се дуговине саборских трошкова за саборе од 1885./86. и 1890./92. од подручних црквених општина, које таквих уплате нису, одмах прикупе и у благајну нар. цркв.

фондова унесу, као и да се саборски трошкови, који су за нови саборски састанак на подручје цркв. општине по прописаном кључу још прошле године распорезани — без одлагања уплате.

Услед чега не пропустите Преч. Ваша наложити свима подручним срп. правосл. цркв. општинама, да најдаље до 1. августа све те трошкове уплате, јер ће се у противном случају по истеку рока — исте дуговине од немарних општина административно-овршним путем истерати.

Из седнице Архид. Административног Одбора, држане у Карловцима 3. (15.) маја 1894.

Георгије с. р.
Патријарх.

НЕЗВАНИЧНИ ДЕО.

Архипастирска посланица високопросвећеног Господина Германа Опачића, Епископа Бачког.

ГЕРМАН

БОЖЈОМ МИЛОШЋУ ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП НОВОСАДСКО-БАЧКИ, СОМВОРСКИ, СЕГЕДИНСКИ И ЈЕГАРСКИ —
 ПОВОЖНОМ КЛИРУ И БЛАГОЧЕСТИВОМ НАРОДУ ДИЈЕЦЕВЕ БАЧКЕ, ПРЕЉУБЕЗНОЈ ПАСТВИ СВОЈОЈ У ДУХУ АПОСТОЛСКОМЕ,
 ШАЉЕ СРДАЧНИ ПОЗДРАВ И АРХИЈЕРЕЈСКИ БЛАГОСЛОВ.

У а свршетку другогa столећа, како је српска наша оострана јерархија под сретним закриљем славно владајућег Дома Хабсбуршкога у овим благословеним земљама свете круне угарске утврђена и уређена — удостојили смо се, да у прејемству службе апостолеке по дару и благодати Духа Светога ступимо на чело богохрањиме епархије Бачке.

Протекла су времена и љета, преминуше нараштаји многи, у гроб легонше трудбеници и слављеници; само спомен њихов живи у срцима нашим, само дух и мисао вере и цркве отачаствене вечно светли и у најдаљим поколењима загрева мисли и осећаје живих синова њених! И Ми задахнути истим духом, прошикнути истом мисли слободимо се, кадгод предузимамо дужности своје, угледамо се, кадгод погледамо на узор црквене, одушевљавамо се, кадгод судимо о добру поверене Нам пастве духовне, радујемо се, кадгод гледамо Тебе христољубиви роде српски, коме на свестрано и пријазно уважење шаљемо ову своју прву посланицу архипастирску.

Ваше величајно поверење, са којим Нам при улазу нашем у епархију ову на суерет изиђосте, ваша топла срдачност, са којом Нас примисте и поздрависте, за које примите увек нашу хвалу и признање, даје Нам наде, да реч наша неће пасти на трње или камење, него на земљу плодну и благословену. Па користећи се вашом добром вољом, да Нас и у будуће истом срдачношћу примате, хитамо, да вас у храмовима и домовима вашим, на раду и збору вашем потражимо, да се с вама разговоримо и договоримо. А то тим радије чинимо, што смо чули жељу вашу: да епархија бачка под управом Нашом буде тако напредна, каква она према повољним условима живота и развитка свога само бити може. И Ми исто

то од свега срца желећи уздамо се, да ће Нас у раду Нашем ваше христољубије свагда искрено потпомагати, и то тим више данас, када само уједињена морална снага целе наше заједнице црквене може савладати и умалити оне тешкоће и опасности, које у овоме за хришћански живот тако непогодном времену лако ничу и на штету хришћанске вере и разорење нашег благочестија успевају.

Да и не помињемо разна противхришћанска, лукаво смишљена учења, на која већ велики апостол Павле упозорава хришћане речима: „Браћо, чувајте се, да нико од вас не буде преварен мудровањем и празном, ништавом обманом, по предању људском, по начелима света“, — да и не испитујемо, колика поквареност стоји насупрот побожности, скромности, поштењу и добродетељи, да и не бројимо сва зла, против којих се свесно хришћанство најодлучније борити мора, — доста тешко осећамо и наше домаће незгоде и неприлике, које не мало отештавају миран и правилан развитак и напредак црквено-народног живота нашег.

Признати морамо, да би боље било, да није код нас било онако, као што је било. Искрено жалимо, да су у љутој бури, која је нашу оострану цркву у новије време силно заљуљала, ишчупане и изломљене баш најјаче, најизбраније снаге наше, којима ће се још за дуго времена тешко наћи замене. Растужује Нас поглед на жалосне остатке, на несретне трагове дана тих.

Но после тих бурних дана нека буде опет ведро обзорије наше, нека се разилазе црни облаци неслоге и раздора, после ледена пљуска нека нас опет мило обасја златно сунце мира и љубави братске; са мутном бујицом страсти и гњева нека у неповрат протече сва нечистоћа осећаја

наших; па под топлом негом заједничког рада нашег нека крене нови живот на пољу цркве и просвете наше, и под благом росом родољубља нашег нека напредује и успева.

То захтева од нас дужност наша према самима себи, изискује озбиљност данашњег времена, у коме, као што видите и дознајете, вера и црква препушта се својој снази, да се сама својом моралном јачином брани и одржава; на то нас упућују тежње других верских задруга, да што више животне снаге у себи приберу, да у светској мучној борби и великој утакмици узмогну победити, и опстанак и уплив свој очувати и осигурати; на то нас изазива велики подузетни дух данашњег века, који у смеровима својима махом на страну избацује све, што чврсто и темељно није. Па насупрот таким околностима нашега времена, зар можемо и смемо равнодушно гледати то силно трзање, ту очајну журбу за опстанком и напредком, или зар, што је још горе и убитачније, смемо и помислити, а зар и чинити, да нас и на даље једе отров међусобне злоће и пакости, и уједају змије под самим кровом нашим? Далеко нека је од нас свако нечастије, далеко свака неразумност!

Ако и у овом последњем часу прегнемо, биће снаге и крепости, да нас неће моћи сатрти ни савладати никаква зла прилика са никоје стране. У нашега свештенства, учитељства и образованијег дела народа велика је морална снага, која уједињена у заједничкој вољи, кадра је знаменита дела стварати, а опробана црквена свест српскога народа под добрим и мудрим руководством духовних настира, савесних учитеља и искусних мужава кадра је пример свету дати. Само треба све да се креће, све да ради, јер сви смо делови једнога тела, једне црквено-народне заједнице. Па шта може глава, ако је цело тело укочено, шта могу једни удови, ако им други не помажу?

Пролазећи села и градове, свуда ћемо наћи чланова разних друштава и задруга, који се свом ревношћу заузимају за

сврхе своје друштвене, а зар напредак наше цркве није нама синовима њеним толико важан, колико и напредак једне обичне задруге њеним члановима? Не ишчекујте све од свештеника, а можда и учитеља, јер ови и ако су први позвани, да раде на општем добру цркве и народа, тек су самци у раду своме. Не видите ли друге вероисповести, па из најдаљих земаља, како растурују своје књиге све овамо по нашем народу; не чујете ли оне заблуделе синове цркве наше, који се „назаренима“ и „нововерцима“ називају, како сваком згодом и приликом своја лажна учења нашима сладе и намећу, и неукле заводе и обмањују? Зар код нас нема толико љубави и ревности према нашим светињама, колико они показују према заблудама својима?

С тога Вас молимо, да будете живи, ревносни чланови и синови свете цркве православне, да са својим делима свима на далеко светлите, и свима пример будете. Не молимо Вас за оно, што чинити не можете, него оно, што и други за много мање ствари чине. Ви имате многовековну прошлост за собом, у којој је вера православна била понос, утјеха, живот и спас Србину; Ви имате пред собом будућност своју, која је са црквом вашом православном у једно спојена. Ако се други међусобно потпомажу, зашто не и Ви; ако се туђи храмови пуне са својима, зашто не и наши; ако се код странаца млађи у владању надзиру, на исправак упућују, у побожности и добродетељи васпитају и настављају, зашто не и код нас; ако има гдегод тако озбиљних и свесних раденика и усталаца за какву општу ствар, да су за бољи успех свога рада нарочита друштва и правила створили, зашто да ми немамо таквих у свакој црквеној општини нашој, таквих, који би хтели и умели заједно са свештеником речју и делом порадити на томе, да се побожност и врлина у народу нашем негује, да се заблудели поврате, рђави исправе, зле навике искорене, и свако добро умножи? Лепше и племенитије задаће, трајније и веће заслуге од те за нас бити не може!

То је, што би Вам за данас рећи имали, а угодно ће Нам бити, ако реч нашу у себи сачувате као зрно семена узетог из евангелске збирнице.

И тиме Вас поздрављамо, љубезни моји, као сатруднике и сапутнике своје, са којима желимо поделити сваку бригу и теškoћу, како би заједничка била

Дано у епископској резиденцији нашој у Новом Саду на дан празника слава Света Духа на апостоле, љета господња хиљаду осам сто деведесет и четвртог.

Горепоменути смирени епископ

Герман.

КОЛИКО НЕДЕЉА МОЖЕ БИТИ У ЈЕДНОЈ ПАСХАЛНОЈ ГОДИНИ?

Расправља: Југ Станикић, парох.

Пре неких шест година водише спор пок. Светозар, у калуђерству Сергије Шакрак-Нинић, и г. Димитрије Руварац. Спор се тај водио о цркв. правилу и цркв. хронологији. Спорних питања беше више, а имено:

1. колико недеља може бити у једној пасхалној години?
2. има ли и може ли бити прекобројних недеља и колико?
3. за колико је недеља црква прописала јеванђеља?
4. је ли се црква постарала за јеванђеља у те прекобројне недеље?
5. одакле се почињу бројати недеље по Духовима?
6. која је подела недеља правилнија, да ли она у словенским, или она у грчким јеванђељима?
7. треба ли у недељу „по воздвиженіи“ осим „празничног-недељног“ прочитати још и редовно-недељно јеванђеље?
8. има ли недеља св. праотаца (друга пред Божићем) поред посебног имена и своје посебно јеванђеље? и
9. како се имају читати јеванђеља од недеље „по просвѣщеніи“ до прве триодске — недеље Митара и Фарисеја; а нарочито, кад се има читати јеванђеље о Хананејци, да ли пре или после јеванђеља о Закхеју?

Нема сумње, да су све то важна питања; не треба доказивати, да се не може допустити, да на та питања одговара, како ко хоће, а

заслуга наша пред Господем нашим Исусом Христом.

Тиме призивамо на Вас Духа Светога, утјешитеља благог, да би укрепљени и умудрени Њиме пригрлили оно, што је велико, часно и бесмртно, и напредни били у свакој хришћанској добродетељи. Амин!

Новом Саду на дан празника слава Света Духа на апостоле, љета господња хиљаду осам сто деведесет и четвртог.

Горепоменути смирени епископ

Герман.

баш ни како ко разуме. Сваки ће увидети и признати, да би требало на сва та питања имати јасна, тачна, одређена и правилна одговора, кога би се сви и сваки придржавати, и по коме би се равнати имао, јер се само тако може доћи до једнообразности по свима црквама, која је преко нужна. И ми т. ј. српски свештеници само се од срца радовати можемо томе, што два виђенија и угледнија српска богослова и свештеника, два признација типичара и хронологичара прегоше, да нам на горња питања правилна одговара даду.

Полемишући о цркв. правилу и хронологији, написаше више чланака, које ћу привести оним редом, како су они један за другим текли; привешћу пак само оне чланке, који су у црквеном листу, бившем „Гласу Истине“ обелодањени, изоставив оне који су у политичким листовима јавности предати.

Прво је написао пок. Шакрак: „Некоје црквенске особине 1888. године.“ („Г. И.“ 1887. бр. 24. и 1888. бр. 1.)

За тим је написао г. Руварац: „Одговор“ на чланак: „Некоје црквенске особине 1888. године.“ („Г. И.“ 1888. бр. 2.)

Иза овога је пок. Шакрак у „одговор“ г. Руварацу написао чланак: „О прекобројним недељама и читању евангелија.“ („Г. И.“ 1888. бр. 4—8.)

На то је дао г. Руварац „Завршни одговор г. Црнорисцу Храбром—Светозару Нинићу Шакраку.“ („Г. И.“ 1888. бр. 11.) Осим тога написао је још и броширу: „О читању је-

ванђеља у недеље на служби преко целе го-

www.dino.rs

Па послетку је рекао пок. Шакрак „Завршну реч на завршни одговор“. („Г. И.“ 1888. бр. 13.)

Тако рећи читава мала литература написана је поводом спора о наведеним питањима. Па треба знати да још ни на том није остало,

(Наставиће се).

ЛИСАНИЈА, ЧЕТВЕРОВЛАСНИК У АВИЛИНИ,

као један из сувременика Христових.

(Наставак)

сим Халкиде и Авиле, Лисанија, син Птолемејев, владао је такође и Балбеком (Илиопољем), Панејом (Кесаријом Филиповом) и равницом, која је лежала у близини језера Меромског (Бар-Ел-Хуле)¹. Нашло се и новаца, на којима се налази име Лисанијево. На једној страни тога новца, налази се глава, украшена круном; а на другој страни стоји овај натпис:

ΛΙΣΑΝΙΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ.

На новцима се налази и лик Паладе.² Нема трага које је године тај новац кован. По мишљењу једних, ти новци припадају оном Лисанији, који је био четверовласник у 15 години владе Тиверијево, и о коме говори еванђелист Лука;³ а по мишљењу других, они припадају другом Лисанији, сину Птолемејевом.⁴

¹ Вид. Ј. Флавија, *Ant. jud.*, XV, X, 1. XVII, XI, 4; XVIII, VI, 10; XX, VII, 1. *Bell. jud.*, II, XI, 5; XII, 8.

² Sestini, *Lettere e dissert. numismatiche, continuazione*, t. VI. Florence, 1819; pl. II, fig. 8, 9; Münter, *De rebus Ituraeorum*, in — 4°, Hafniae, 1824, p. 38; Mionnet, *Description des médailles antiques, grecques et romaines. Supplément*, t. VIII 1837, p. 119—120; Lenormant, *Trésor de numismatique et de glyptique; numismatique des rois grecs*, in — 4°, Paris, 1849, p. 116—117 et pl. LVI, N° 15 et 16.

³ Hug. *Gutachten über das Leben Jesu von Strauss*, in — 8°, Fribourg-en-Brisgau, 1840, p. 121—123; Kneucker, у библијском речнику Шенкловом, гл. Abilene t. I, p. 28; Wieseler, у Херцеговој Реалној Енциклопедији, t. I, 1877, p. 89.

⁴ Renan, *Mémoires de l'Académie des Inscriptions*, 1867, part. II, p. 64. — Стари писци нису имали обичај, да владаре једног и истог имена, одеље бројевима, као што ми гадимо. Вид. Тацитов *Letonis* II, 42 и VI, 42, где он говори о два разна Архелдја канадокијска, не пратећи разлику, исто тако, као и еванђелисте, кад говоре о Ироди-ма. Вид. Tholuck, *Essai sur la crédibilité de l'histoire évangélique*, p. 218—219.

него је г. Руварац после смрти Шакракове написао још један чланак: „О читању јеванђеља и апостола у недеље по грчком Јеванђелистари“ („С. С.“ 1894. бр. 1. и 2.) у коме опет обећава, да ће још издати и дело „Проконија Болића: грчки јеванђелистар у славенском преводу“. А да ли ће још и ту бити краја? — Ко то зна!

Египатска царица Клеопатра није дуго владала облашћу малог цара, кога је убио њезин Антоније. Две године после смрти Лисанијево, (32 год. пре Хр.), његов син Зиодор завладао је Ватанеом, Трахонидском и Хаураном.⁵ На новцима што их је Зиодор дао ковати, њему се придаје наслов четверовласника, а на другој страни налази се глава царска.

Зиодор је 23 год. пре Хр. опет изгубио Ватанеју, Трахонитску и Хаурану, што је после император Август предао Ироду Великом,⁶ а вероватно је, да је њему остала и даље Халкида, Авила и Балбек.⁷ Наука је већ давно знала за неке новце Зиодорове, на којима се налазио назив четверовласник. На тим истим новцима стоје и године 280, 282 и 287 ере Селевкидске т. ј. 32, 30 и 26 год. пре Христа.⁸

Зиодор је умро у Антиохији 19 године пре Христа.⁹ Август је предао Ироду град Панеју и област по бреговима језера Меромског, али је потомцима Лисанија I и Зиодора оставио њихову очевину Халкиду, Авилу и Балбек.

После Зиодора, стари писци, изузимајући савремена казивања св. Луке, не говоре ништа више о династији Лисанијевој, но на срећу тај недостатак испуниће епиграфија.

⁵ Joseph., *Ant. jud.*, XV, X, 1, 2; *Bell. jud.*, II, VI, 3.

⁶ Joseph., *Ant. jud.*, XV, X, 1, 2; *Bell. jud.* I, XX, 4. Cp. Strabon, XVI, II, 20; Dion Cassius, LIV, 9.

⁷ Joseph., *Ant.* XV, X, 3; *Bell. jud.*, I, XX, 4.

⁸ Eckhel, *Doctrina numorum veterum*, t. III, p. 496—497; Münter, *De rebus Ituraeorum*, p. 38—39; Belley, *Observations sur les médailles du tétraque Zénodore*, у *Mémoires de l'Académie des Inscriptions*, 1761, t. XXVIII, p. 545—556; Renan, *ibidem*, 1867, t. XXVI, p. 63.

⁹ Joseph., *Ant. jud.* XV, X, 2, 3.

Године 1737. знаменити енглески путописац Ричард Покок¹⁰ пронашао је, на самим развалинама Авиле, један споменик с натписом.¹¹ Споменик тај био је саставни део малог дорског храма, који се налазио на брегу једном и који је сада сасвим разрушен. Натпис тај саопштен је у *Corpus inscriptionum graecorum*,¹² с доунама које су очевидно биле нужне.

Натпис тај гласи:

Ἰπέρ (τ)ῆ(ς) τῶν κυρίων Σεβαστῶν
σωτηρίας καὶ τοῦ συμ(πάντος)
αὐτῶν οἴκου, Νυμφαῖος . . .
Λυσανίου τετράρχου ἀπελε(ύθερος),
τῆς ὁδῶν κτίσας ἀστ(ρωτον οὔσαι καὶ)
τὸν κατὸν οἰκο(δομ)ή(σας, τὰς περὶ αὐτὸν)
φυτείας πάσας ἐφύ(τευσεν)
(ἐκ τ)ῶν ἰδίων ἀναλ(ωμάτων)
Κρόνω κυρίῳ κα(ι . . . σὺν)
Εὐσεβίᾳ γυ(ναικί).

Натпис овај решио је спорну ову ствар у корист св. Луке, јер се у њему констатује факт, да је за време владе Тиверијеве заиста био неки Лисанија четворовласник у Авилени. У епиграфском споменику овом стоји, да је „Лисанија четворовласник отпустио Нимфеја“. Пошто је нађен у самој Авили, то четворовласник о коме је овде реч, јесте без спора четворовласник ави-

¹⁰ Pococke, Description of the East, 3 in — 9°, London, 1743—1745, t. II, part. p. 115—116; pl. XXII, A., стр. 136.

¹¹ Покок је обелоданио тај натпис у *Inscriptiones antiquae graecae et latinae*, in — 9°, London, 1752, n° 2, p. 1.

¹² Böckh et Franz, *Corpus inscriptionum graecorum*, t. III, Berlin, 1853, n° 4521, p. 240, и Addenda, p. 1774; Ср. Renan, у његовим *Mémoires de l'Académie des Inscriptions*, 1867, part. II, p. 67.

лински. Шта више, тај четворовласник јесте онај исти, о коме говори трећи евангелист, а не син Птоломејев, који је умро шездесет година пре него што је св. Јован Претеча крстио Исуса Христа. Закључак тај изводи се из првог реда натписа, где читамо: „у здравље царава Августа“. Ти „Августу су Тиверије и Ливија“. „Без сумње би се морали“, као што говори Ренау, „спустити чак у епоху Марка Аврелија и Вера, као оној епохи у којој би било могуће наћи сличну формулу; међутим у тој епохи неби било ни трага ни гласа о каквом четворовласнику Лисанији. С друге стране опет, . . . израз τῶν κυρίων Σεβαστῶν, тешко је пренети на време пре царавања Тиверијева, због тога, што пр: него што је Тиверије дошао на владу, никад није било у исто време два лица, која су носила име Августа. Ливија није носила то име за живота свога мужа; већ је после смрти његове у једно исто време прозвала се Јулија и узела је титулу Августа. Према томе, натпис тај постао је у времену између 14. године, кад је умро Август, и 29. године, кад је умрла Ливија,¹³ т. ј. тачније речено: у току периода, на који се односи исказ еванђелиста Луке. На тај начин, благодарећи том драгоценом епиграфском споменику, несумњиво је доказано, да династија Лисанијева није ишчезла са Зинодором, већ је у тој династији био и један четворовласник Лисанија, исти онај, о коме говори евангелист Лука, — Лисанија, који је живио за време царавања Тиверијева.

(Свршиће се.)

¹³ Renan, у *Mémoires de l'Académie des Inscriptions*, 1867., part. II, p. 68—69.

ГДЕ ЈЕ ИСТИНА?

Беседа оца Августина од Монтезелтра.

С талијанског превео Илија Шумановић, свршени богослов.

(Свршетак.)

У овоме веку имаће народи да претуре преко своје главе један бурни период. А свему је томе злу главни корен: слабост карактера.

„Само задовољимо својим личним прохтевима и интересима, а иначе нека буде штогод хоће!“ — то је резонување данашњег практичног разума.

Где су данас људи незаинтересовани и чврсти карактери?

Где су они врли од соја наших старих, вазда спремни на сваку жртву за ствар племениту и праведну? Где су нам они витези, што се загреваху за све истинито, и главу залагаху за своју веру прадедовску? Где су они свети божји створови, који се никад не понизише до лажи, већ увек узмакоше свакој нискости и одолеше сваком искушењу? Сви су ти били на и битисали; данас само још триумфује наклоност

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

народâ према анархији.

На место онога племенитог чувства, које загреваше наше старе на испуњење дужности, данас свуда сретамо страшну равнодушност, која млитава и мори срца.

Данас спекулант кује планове, како би се обогатио о зноју народном; а бунтовник опет смисља, како би упропастио отаџбину, само да победе његова начела.

И ради тога је данас синовња приврженост и домољубље прешло у особни култ, у: љубав према себи самоме, — у најпретеранији егоизам.

Сад би нам понајвише требало енергичких карактера, али, на жалост, њих данас — нема.

Јер оно, што управо и даје снагу вољи и ствара карактере, то су начела; па кад су она ниска и настрана, онда не може ни бити карактера, већ морају превлађивати личне страсти и прохтеви.

Сувремени је идеал: интерес. Анархија је већ захватила корена у свим духовима и побуне већ перманентно сретамо широм старога света.

И већ се сад чује потмула тутњава те страшне олује, што се натуштава више наших глава.

Па шта нам је потребно, а да се обезбедимо и спасемо?

„Треба нам сребра и злата“! — тако одговарају материјалисте, јер за тим се гине, као за јединим спасењем света.

Па је ли можда понестало сребра и злата у свету? Не; није, јер данас је индустрија, трговина и знаност недогледно напред коракнула у свету.

Данас нам је понестало само — људи. Мужеви, који би били кадри спасти данашње друштво, јесу ретки, који су Богом одарени са чврстим карактером и љубављу за истину и врлину, — таквих мало живе у данашњем свету. За то је свет и дошао до овога бедног стања, јер је таквих људи у свету понестало.

Ето, сад смо видели слику данашњег модерног друштва.

Узроци томе злу јесу разни и многостручни: незнање назадак природе и рђави обичаји. А најглавнији је од свију: *бесавесна штампа*¹, која разноси и шири безверје с' једнога на други крај света. *То вам је јеретичко по-*

¹ О оче Августине! као да си и нас и нашу штампу познавао у.—

винарство, што ужива само у скандалима; то вам је натурализам, што брани шрок и изазива корупцију. А овоме се још придружио претерани раскош који упропашћује породице; позоришта и остала места, где се скупљају такозвани бољи друштвени слојеви, па најзад разне материјалистичке теорије и онај безброј литографија, фотографија и других репродукција од порочних слика, које успаљују безумне страсти.

И тим смо путем дошли до тога, да се продаје и врлина; да се радник употребљава као неки алат и да се тргује са рођеном крвљу. То је таква поквареност и нискост душе, да те гроза хвата.

Корупција наших обичаја дотле је дотерала. А све је то плод данашњих потреба; све резултат оних поука, што их подељују материјалистички професори и атеистичке школе.

Човек не може даље остати у овоме стању, јер је лажан његов данашњи живот и са своје природне и надприродне сврхе. Ко овако живи, тај не може бити сретан. Да сама уживања нису подигла још ни један народ на снагу и величину, то засведочава историја свих народа и свију времена.

Данашњи сензуални човек, материјалиста нашег доба, само је жртва своје корупције и својих заблуда.

Он може уживати неку краткотрајну срећу, али Божја рука не ће га за навек оставити без казне.

Та казна лежи већ у самоме данашњем друштву; неки се упињу и усиљавају, да се отму општим страстима, па при том надају у слабости физичке и моралне поништености, те сами чине крај томе свом животу, ког нису знали или нису хтели умерити и к' добру привести.

Тако бива са појединцима, а тако исто и са целим народима.

А са разним софизмима не могу се данас народи поправити, јер су огрезли у егоизму; нема више наде за њихову срећу, јер грцају у корупцији обичаја и навика.

Кад народ већ није способан, да сам собом влада, *већ се одуштре сваком бољем закону, онда он у сусрет иде — самоубиству!*

Сада, кад смо упознали зло и пронашли узроке, онда ваља тражити и лекове против тога зла.

Сви држе, да су те лекове пронашли, и објављују их; но ти „лечници друштва“ већином су — емпирици и шарлатани.

www.uniblog.rs
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

Једни од њих тврде, да је за спас друштва нужна нова уставност са модерним принципима; други држе, да се друштво може избавити само тако, ако одбаци од себе све ове данашње већ застареле обичаје.

Неки опет слободоумни бунтовници негирију Христа и Цркву, која беше хранитељка слободе у дугој ропској ноћи.

Ови очекују велике плодове од повратка влажне слободе.

Други опет верују, да спас друштва захтева: поделу имовине, преобрат брака и школа, прогон Христа из отаџбине и истребљење његових служитеља.

Ето вам данашњег морала! Напоследку — ово су најограниченији — још једни проповедају, да треба пустити напредак, да се својим путем креће и развија.

О безумни! — Зар не видите, да се лаћате посла, коме нисте дорасли; зар не видите, да су слаба ваша плећа, да однесу ту Сизифову стену, што притискује данашње друштво?

Опробали сте ви ваше теорије, па смо видели плод њихов; у жалосним данима видели смо шта можете ви, обновитељи будућности!

Борбе народâ то нам сведоче и историја је то у своје бесмртне листове уписала.

Странацка се борба у народу страховито заоштрила; омразе расту; јад и беде умножавају се; близу смо пропасти друштва!!

Сва су средства ваша опробана, али друштво се показало непокорним и увек се опираше тим ученим теоријама вашим.

А то је ради тога: јер ваша средства не стоје у нужној пропорцији према ономе злу, које хоће да отклоне.

И заиста, ту не могу успети чисто материјална средства, јер зло има и своју моралну страну. С' друге стране чисто рационална средства не стоје опет у потребној пропорцији, јер немају ослоњаца на солидној основи.

Са растегљивим моралом наше философије није могуће спречити, да те страсти не прелазе у бурне изгреде; не даду се угушити и оне силовите пожуде масе друштвене.

Они необуздани прохтеви не дају се лако заситити; а у осталом, какво им се надокнађење нуди за те жртве? Никакво.

Настоји се око тога, да се обману са обећањем сензуалних уживања. А може ли им се то дати? Не; никако!

Па тада, кад оназе да су изневерени и обманути, побуниће се и навалити, са дивљим бесом, на своје издајнике и обманитеље.

И ви ћете тада морати употребити силу против побуњеног народа, а нећете радити право. Та ви сте управно тако узгојили тај народ; ви сте му рекли, да је савест само празна реч, да у опште нема будућег живота и да не постоји Бог. Дакле, то зло биће само последица ваших поука.

Наше је друштво истрошено и до дна душе труло; ваши лекови би само појачали врућину, која би га сасма истрошила и уморила. Наше друштво у опште не може само себи дати лека; јер: трула воћка не може дати здрава плода.

Лека треба тражити на другој страни!

Ја ћу се потрудити, да вам га помоћу Исуса Христа и по његовом примеру пронађем.

Дакле, како се може спасти друштво од неизбежне своје пропасти?

Јако; само требамо, да, по речима св. Апостола Павла, обратимо нашу пажњу на први извор Истине, која је сам Бог.

Треба нам упознати Исуса Христа, па ћемо упознати и свако добро.

Са упознањем Христа упознаје се и суштина истине интелектуалне, моралне и религиозне.

За то је нужно пригрлити Хришћанство које нам је дано, да све препороди и обнови: наш дух, нашу љубав, наше обичаје и наше назоре.

Исус Христос је почетак и сврха живота; Он није само поставио хипотезе, него изрекао сигурна начела, која чувају човека у свима његовим радњама, те не мора да лута од софизме до софизме, од системе до системе, него држећ се Његових непроменљивих и вечних начела сигурно корача по путу истине.

Хришћанин знаде, да му је дужност упознати, љубити и служити свога Господа и Бога; зна да треба љубити осталу браћу као и себе сама, поштовати част породичну, рад и његове продукте; зна респектовати постојећу власт, која произлази од Бога; зна љубити и бранити отаџбину, па ма и — по цену свога властитог живота.

Под утецајем тога заноса, у који га доводи и у којем га одржава вера, човек је приступачан и одан најплеменитијим осећајима, вазда склон на сваку жртву за победу истине.

Тако Хришћанство пробуђује у срцу човечјем осећаје љубави за истинито и свето, па их сједињује у једној нади и вери.

Ако ће човек да се узвиси до праве љубави, онда мора заборавити на себе самога. Наше срце љуби слободу, а Хришћанство га уверава: да је та љубав венчани претен, који спаја човека са његовим створитељем.

У таквој љубави карактер се узвисује, свака се врлина оваплоћава, јер ко не познаје Исуса Христа, не познаје ни врлину.

А ми ако хоћемо да будемо храбри, мора нас водити племенита и узвишена идеја.

То нам даје Хришћанство; и ми се при том осећамо узвишенима и кушамо у срцу неизрециву радост и пламтећу љубав за слободом.

Наш дух треба да се обнови са једном идејом и осећајем, јер ако нам једно од тога постане, онда — нема нашем друштву опстанка!

А Хришћанство је управо оно, што даје идеје и осећај; оно нам пружа све што нам треба, да будемо храбри.

Руковођени тим подстицајем душе за осећаје племените и узвишене, ми ћемо се са усхићењем обратити крепости; а крепост и врлина побуђују на велика и узвишена дела.

Хришћанство даје народима још и слободу и славу, па спајајући их све са једном надом у будући живот, са вером у добро и истинито,

спречава борбе и зависти између браће и отклања егоизам и ову претећу кризу.

Ето вам, како човек може да нађе у томе узвишеном хришћанском начелу уједно и принципи за земаљску срећу!

Стари народи, пиштећи под теретом својих тешких заблуда, нађоше у хришћанству принципи реда и правце, па са целим срцем пригрлише његове Богом откривене доктрине.

Модерни народи, ако хоће да се спасу, треба да се угледају на старе; треба да се поврате Христу!

Данас збиља неће да верују, али — вероваће.

Наше од хиљаду зала угрожено друштво биће једнога дана ради свог интереса приморано да се опет врати Христу и његовом светом Јеванђељу.

Треба дакле да у помоћ нашем друштву призивамо Бога, да нам Он спасе нашу част, нашу слободу и нашу породицу!

Треба без престанка призивати Исуса, јер ништа не можемо почети ни дочети без Њега.

Призивајмо га дакле непрестанце, па уживајмо и загревајмо се на Његовој светлости и љубави.

ПРИЧЕ О ПОТОПУ КОД РАЗНИХ НАРОДА.

(Свршетак)

У Мексици налазе се многе приче о потопу, од којих су неке врло сличне са Халдејским. Тако једна у кратко гласи: Бог је у почетку створио човека и жену од земље. Но када су се једаред купали у води, изгубе свој првобитни облик, кога им бог опет поврати, смешавши сада још и метала. Пошто су им потомци били безбожни — уништи их бог потопом. Поштеђен је био само један свештеник по имену Тезби. Он са својом женом и децом уђе у један „дрвени ковчег“ (!) и узе са собом сваковрсне животиње и семење. Прво је као весника пустио гаврана и друге птице — али се не повратише. Само се поврати мала колибра и донесе у кљуну гранчицу.

Друга опет Максиканска племена имају опет друкчије приче о потопу.

Александар Хумболт тврди, да је код свију племена на горњем Ориноку нашао на приче о

„греховном потопу.“ Од тих чудновата је прича Таманака, која вели: да се од потона избавио само човек и жена на брду Таманаку. Беху тужни због самовања; те им неки глас заповеди, да бацају преко својих глава у натраг језгре од ораха маврикијске палме. Из језгра, које је човек бацао, посташе људи, а од оних, што их је жена бацала, посташе жене.

Перуанци причају, да је њихов краљ Инка Мако Капак са својом женом Манка Елом одмах после великог потона дошао у њихову земљу и то са св. острва Тити-Кака, које је прво сунцем озарено.

По другој опет причи Перуанској, после великог потона изашло је из 3 отвора на једној стени 4 човека и 4 жене. Један од тих звао се Манко Капак.

Трећа прича говори о неком гороетасу, који се после потона јавио на југу Куцка. Овај је

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

поделио свет на четири дела четворици владара (краљева). Један се од њих звао Манко Капак. На свима готово острвима јужног океана наићи ћемо на приче о потопу. Често и код већине је повод истом грех и неваљалство људи. Обично се само по где који избавља у ковчегу или лађи, која се обично на каквом брду зауставља. Животиње а највише птице изашиљу се као весници. Приноси се жртва и спомиње се дуга.

Главна је, што из свега видимо, да се прича о греховном потопу налази готово у предањима свију народа; наравно да свака има на себи тип и особину дотичног предела, где се прича и народа, који ју прича. Као весници узимају се обично оне животиње или птице, које се у дотичној земљи налазе.

Осим прича о потопу готово код свију набројаних народа постојале су и постоје приче о

У *Срему*.

вавилонској кули, расељењу народа и друге у „Битију“ забележене.

Егзистенција таквих прича у предањима тако рећи свију живих и изумрлих народа, како старог тако и новог света, јасно сведочи, да су догађаји забележени у Библији заиста истинити. Та опћенитост речених прича сведочи, да исте нису просте гатке, већ праве приче, пошто за подлогу имају истинити догађај, који се у давној давнини збио, по доказу, данас већ, и при родне науке.

Што се пак неке од тих прича косе у неколико са природним наукама, ваља знати, да су исте писане са гледишта тада савремене науке и из мотива не научних, него религијозних. Треба напослетку узети у обзир место и време, где и када, прилике, под којима, и образованост људи, за које су писане.

К.

ЛИСТАК.

Б Е Л Е Ш К Е.

— (Седнице саборског одбора) држаће се у *Карловцима* 13. (25.) јуна о. г. и идућих дана.

— (Извјештај о раду сједнице Епарх. Консistorије горње-карловачке) држане у *Плашком* 28. априла 1894. — Јереју А. М. обзиром на болест му, дозвољено је, да остатак епитимије издржи код куће, мјесто у Гомирју. — Тужба сликара А. Боцарића против јереја Н. О. забачена и сликар плаћа повјеренствене трошкове. — Јереју Д. Б. скраћена епитимија за мјесец дана. — Обољелом пароху јасеничком, јереју П. Г. пристављен за личлога помоћника јеромонах Игњ. Мамула, за трајања болести парохове. — Тужба јереја Д. Б. против јереја М. М. забачена и тужитељ позват, да туженога моли за опроштење, а и да плати односне повјерствене трошкове. — Јереј М. О. позват, да одмах иде у Ман. Гомирје на казну, досуђену му под бр. ЕК. 93. ех 1894. — Расписан стечај на парохију-протопоцију кореничку. — Администрација парохије дољанске повјерена јереју Сими Рашети. — Наређен избор пароха у Бунићу. — Поводом преставке свештенства протопресвитерата доњобудачкога умољен Админ. Одбор овдјешњи за сходан налог, да црквене општине дају парохијским (односно протопресвитерским) звањима нужни канцеларијски паушал. — Је-

реј Ст. Косановић одређен за администратора парохије бјелопољске, а јереј Стојан Савић за адм. парохије смиљанске. — Тужба јереја Т. М. против капелана му јереја А. Ц. забачена. — Тужба Дане Дражића и др. против јереја Д. Б. забачена, и тужитељи осуђени на плаћање повјерственијех трошкова. — Реплика дра Свет. Шумановића у фишкарном процесу против јеромонаха У. П. издата јереју Н. Р. на дуплику. — Јереју М. М. забрањено потписивати квите патенташа и пензионираца туђе парохије. — Осим тога ријешени су још неки незнатнији предмети; а и неке брачне ствари помакнуте за корак напред.

Р.

— (Извјештај о радњи сједнице Епарх. Админ. Одбора гор. карловачког) држане у *Плашком* 28. априла 1894. — На основу извјештаја мјешовитог повјеренства о истрази у црквеној општини чемерничкој тужени парох М. М. ријешен са свијем од оптужбе, а против-тужитељ Јован Борота придржан на плаћање комисионалнијех трошкова. — Одобрен намет за поправак парохијског стана у Кожићу, у Топуском, Попини и Пониквама. — Одобрен намет за поправак гробља у Бовићу. — Исто за поправак цркве у Тоболићу; исто за Муњаву и Блатушу. — Исто за грађење стана у Вељуну. — Цркв. општина кореничка позвана, да уговор о изнајмљењу парох.

стана Админ. Одбору на увиђај поднесе. — Извјештај о обнови ц. о. заступства костајничкога узет на знање. — Исто за ц. о. у Врпцу и у Четвртковцу. — На црквену општину класнићку ударен намет *ex officio* за грађење новог парох. стана, пошто се ц. о. показала немарном за то. — Умољена вис. Влада, да намет од 4000 фор. за грађење новог парох. стана у Залужници изводи распорезати дати кроз 4 а не кроз 2 године. — Молба црквене општине пернанске, којом моли потпору, да исплати подузетнике, што су градили цркву на Перни, — препоручена високој Влади. — Предузети неки кораци за поправак цркве у Бојанцима (у Крањској). — Црквена општина петрињска упућена на редовни суд гледе тражбине од 718 фор. 04 н. а на г. г. Ј. М. и А. П. — Извјештај о извиђењима пријављених „нереда“ у црквено-општинском рачуноводству примишљанском узет на знање и учињене сходне одредбе.

Р.

— (Извештај о мајским седницама епарх. управе Темишварске.) *Епарх. Консисторија* темишварска држала је своју седницу 17. (29.) маја о. г. у којој су следећи важнији предмети решени: Досуђено је Љубомиру Панићу, проти в. бечкеречком, у име станарине 300 фор. годишње и то започињући од 1889. године, које је године респектуалан начин наплаћивања код цркв. општине в. бечкеречке уведен. — Потврђен је избор јереја Ђорђа Јеврића, пароха сегединског, за протопревитера-пароха арадског. — Васа Лучић, свршени богослов из Сусека, припуштен је избору за прот. капелана, а Милета Јакшић, свршени богослов из Срп. Црње, Голуб Петровић, ђакон вршачки и Георгије Павковић, ђакон сомборски, припуштени су избору за ђакона у В. Бечкереку. — Узет је на знање извештај јереја Петра Ђурића, пароха чаквачког, да је девојку Јелисавету Вагнер из римокатоличке у срп. прав. веру превео. — Позвана је цркв. општина мехалска, да администратору там. парохије дугујућу свешт. плату у року од 30 дана исплати. — Пожурена је цркв. општина лукарвачка, чија је парохија краљевачком пароху поверена, да парох. дом оправити, како би засебног пароха добити могла. — Молбенице неколико слабо дотираних свештеника и парох. удовица ради подучења државне припомоћи спроведене су с' препоруком министарству богочасти и јавне наставе. — Администратор шурјанске парохије осуђен је, због неморалног владања, на шестонедељну епитимију у манастиру Бездину, са обуставом целе плате. — Најпосле донесена су решења у брачним споровима.

Епарх. Админ. Одбор темишварски држао је своју седницу 18. (30.) маја о. г. у којој су следећи важнији предмети решени: Образложеном представком по ново ће се умолити министарство богочасти и јавне наставе, да цркв. општини сочанској, на целу зидања нове цркве, државцу припомоћ подари. — Од франко-угарског осигуравајућег друштва достављена свота од 316 ф. 25 нов., као 40% ни део премија, које су подручне цркв. општине истом друштву на своја од пожара осигурана здања за год 1893. уплатиле — унесена је у овоепарх. фонд. — Дозвољено је цркв. општини срп. елемирској, да своју цркву с поља оправити може, но да има предходно расписати дражбу на мањак и ва тим овамо поднети предрачун и резултат дражбе на одобрење. — Одобрена је обнова $\frac{1}{3}$ скупштине цркв. општине врањевачке, а одбијен је позив неколико скупштинара врањевачких као задоцњен и неоснован. — На молбу цркв. општине чокарске, да зајам од 1500 ф. подићи може ради зидања нове школе, позвана је иста општина да овамо поднесе план, предрачун, grunt. извод оне куће, на место које ће задати нову школ. зграду и grunt. извод оне некретности, на коју мисли зајам подићи. — Дозвољено је цркв. општини т.-кањинској, да неутериво црквено потраживање своје брисати може. — Одобрена је уговор, по коме је цркв. општина срп.-арадска купила кућу од срп.-елемирског властелинства за 2110 фор. — Није одобрена обнова $\frac{1}{3}$ скупштине цркв. општине ђалинске, јер су председник и подпредседник по ново изабрани, а нису искоцкани; тако исто није одобрена ни обнова половине цркв. одбора исте цркв. општине, јер је при жребању искоцкан подпредседник цркв. општине, који при обнови цркв. одбора жребању не подлежи, те је позвана цркв. општина ђалинска, да овај свој поступак разјасни. — Под претњом суспензије по ново је пожурен председник цркв. општине т.-бечејске, да цркв. рачун од 1878. до закључно 1893. год. у року од 15 дана овамо на прегледање поднесе. — Према примедбама министарства унутрашњих послова поново поправљени штатут Марије Шифман рођ. Бибић, поднесен је горехваљеном министарству на одобрење. — Јереј Ј. Гавриловић, бивши адм. црнобарске парохије, позван је, да исплати порезни дуг од 231 фор. на парох. сесији црнобарској. — Дозвољено је цркв. општини темишварско-фабричкој, да на место старе трошне цркв. општине зграде нову кућу задати може, која би по приложеном предрачуну 66.100 фор. коштала, и да на ту целу зајам од 60.000 ф. подићи може, те је према томе позвана иста општина,

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

улаву држбу на мањак расписе и да резултат држбе овамо на одобрење поднесе. — Дозвољено је цркв. општини срп.-кларифској, да ради конвентирања свога дуга од 5400 фор., који је усљед зидања нове школе и кућа пароха дома постао, зајам од 5500 фор. подићи може, те да овоодносно обвезницу ради клаузулирања овамо поднесе. — Одобрена је обнова $\frac{1}{3}$ скупштине цркв. општине кетфељске, и обнова $\frac{1}{3}$ скупштине цркв. општине модошке. — Тоша Лерка бивши цркв. тугор општине товледијске, осуђен је на исплату своте од 34 ф. 87 нов., сврху које није могао рачун да положи. — Пријава Димитрија Продановића млађег против управе цркв. општине арадске због некоректног руковања са цркв. општ. имањем, издата је цркв. општини арадској на изјасњење.

Од цркв. општина поднесени рачуни и предрачуни издати су енарх. ревизору на прегледање.

У Темишвару 31. маја 1894. П. М.

— (Слава црквена на Ченеју.) Други дан Духова биће слава црквена на Ченеју — на салашима новосадеким.

— (Прелаз у православље.) Пишу нам из Титела: У недељу 29. маја ове године прешла је из римокатоличке у нашу источно-православну веру Катарина сунруга овдашњег занатлије Јосифа Секулића а кћи негда становника чуршкког Лудвига Нађа. Пре не пуне године дана удала се за реченог мужа јој. — Обред је црквени свршио свечаним начином свештеник Емил Степанов, који је том приликом својом беседом пуном одушевљења у присутних изазвао сузе миља и радости.

Ово је за пет месеци други случај.

— (Одкрштавање.) Пишу нам из *Острогона*: У парохији острогонској један је римо-католички свештеник крстио из смешаног брака рођено дете, које по закону православној вери припада. Почем исти по свршеном крштењу чин крштења није дотичном православном пароху саопштио, шта више ни на искање саопштити хтео, овај га пријави дотичној власти, која га првостенено на 50 фор. глобе или у случају неплаћања на 5 дана затвора осуди. Услед апелате рим. католичкога пароха другостепени суд одобри првостенену пресуду. И тако малена острогонска парохија, која тек један православног дом броји, умножи се са једном душом. Знаменито је још и то, што је то први случај и баш у *Острогону*, где је рим. католички Сион, да се првостенено 50 фор. глобе пресудило. —и—

— (Освећење капеле у Ади.) Јављају нам из Аде, да су Пера *Дудварски* и жена му Пољка сазидали лепу црквицу на српском православног гробљу.

На летњег св. Николу освећена је та капела. Службу је служило пет свештеника. Приликом освећења било је много народа.

— (Промена уредништва „Босанско-Херцеговачког Источника“.) У Босни и Херцеговини излази већ осму годину месечни духовни часопис за црквено-просветне потребе српског православног свештенства. Власник је томе листу АЕ. М. Консистоорија у Сарајеву. Дојакосњи уредник *Ђорђе Петровић*, протопресвитер и консистооријални саветник, одступио је са трећом овогод. свеском „Источника“, а власништво је поверило уређивање листу *Васи С. Поповићу*, протојереју и члану консистоорије. Но и поред промене уредника неће бити никакве измене у правцу и програму листа. Цена је листу 4 фор. годишње.

— (Матичин Одбор за издавање „Књига за народ“ из задужбине Петра Коњевића) имао је 27. маја о. г. своју седницу, из које саопштавамо ово: На основу оцене дра *Ђорђа Дери* примљен је за „Књиге за народ“ спис: „*Наше одело*“ од Стевана Милованова, али да га писац у нечем скрати. — Приповетка: „*Хришћанка Гаља*“, коју је с руског превео Коста Поповић, издана је на оцену дру *Ђ. Дери*. — Слика из народног живота с натписом: „*Ко ће као Бог*“ од Миливоја Чудомировића, предана је на оцену Стевану Милованову. — Превод с руског свештеника Александра Ђурчића: „*Одабрани животи светих*, у кратко описани по минеју“ (за месец јануар) — издан је на оцену А. Сандићу. — На основу оцене А. Сандића одбијено је дело: „*Чика Томина болест, или моћ ракије*“, које је с мађарског превео Петар Крстоношић.

ИСПРАВАК.

У 21. броју овога листа, на стр. 333, у *исказу* о прилозима на споменик Стратимировићев, треба код *Товаришева* да гласи име *другог* приложника *Јосим Радојичин*, а не *Јосим Бугарски* — што се овим исправља.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ. 70

Подносанима, у име црквене општине буквачке, част је јавним путем изразити Г. Петру Ранковићу, опште уваженом становнику буквачком, најусрднију благодарност, што је српско-православној цркви на Спасов дан, — на дан славе црквене — покљонио скупоценио и дивно израђено небо, од најскупоценије материје, са дивно израђеним натписом, у вредности од преко 600 ф.

Овим племенитим даром је Г. Петар Ранковић украсио српско-православну цркву и уједно овековечио име своје и показао се достојан потомак својих предака, јер што год српско-православна црква од скупоценијих утвари имаде,

све су драгоцени поклони породице Ранковића, и становништво овога места свагда ће са благодарношћу се сећати и величати име Г. Петра Ранковића и породице му.

На том племенитом дару српско-православној цркви, нека је вечита слава и хвала г. Петру Ранковићу. Живео га Бог много и дуго! Живила дична породица Ранковић!

Српско-православна црквена општина у Буковцу, 27. маја 1894.

Перовођа:
Поновић.

Председник:
Стефан Стефановић.

Рачунски преглед

прихода и расхода *епархијског фонда бачког* у Новом Саду од 1. јануара до 31. децембра 1893.

Врсте прихода:

Пренос готовине из рачуна 1892. г.	850 ф. 16 н.
Вађени улог из новчаних завода	980 ф. 77 н.
Добивени рабат од француског осигуравајућег друштва	542 ф. 28 н.
Принос од срп. прав. цркв. општина бачке епархије	1567 ф. 11 н.
Принос од срп. прав. свештенства бачке епархије	544 ф. 50 н.
Принос од подељених диспензација	170 ф. — н.
Принос од рукоположених ђакона	10 ф. — н.
Приход од привремено упражњених парохиских сесија	999 ф. 73 н.
Приход од залишне сесије у Станишићу за јерархијски фонд	329 ф. 98 н.
Приход од продатог шематизма бачке епархије	65 ф. — н.
Враћени предујам	15 ф. — н.
Добивене камате на штедионичке улоге	87 ф. 06 н.
	6.161 ф. 59 н.

Врсте расхода:

Рачун плате епархијског ревизора	399 ф. 96 н.
Рачун дневница епархијских писара (дневничара)	121 ф. 70 н.
Рачун на зајам даног новца	100 ф. — н.
Рачун предујма уз повратак	60 ф. — н.
Рачун унетог улога на приплод	4149 ф. 92 н.
Рачун набавке гвоздене благајне за епархијски фонд	215 ф. — н.
Рачун штампана шематизма епархије бачке	600 ф. — н.
Рачун разноврсних издатака канцеларијских	102 ф. 05 н.
Рачун за пренос књижице блаженопоч. епископа Василијана	62 ф. — н.
Рачун одаслатог повца јерархијском фонду у Карловце	329 ф. 98 н.
Рачун завршне готовине концем 1893. год.	20 ф. 98 н.
	6.161 ф. 59 н.

Активно стање епархијског фонда бачког концем 1893. год.

Преостала готовина од 1893. године	20 ф. 98 н.
Улог код новосадског централног кредитног завода	5562 ф. 65 н.
Укамаћена главница у облигацијама	1246 ф. 83 н.
Потраживање приноса код срп. прав. цркв. општина епархије бачке	1250 ф. 96 н.
Потраживање приноса код подручног свештенства епархије бачке	24 ф. 44 н.
Потраживање прихода од привремено упражњених парохиских сесија	1825 ф. 37 н.
Потраживање предујма код једног чиновника епархије бачке	45 ф. — н.

Целокупно активно стање чини **10.776 ф. 23 н.**

У Новом Саду 31. децембра 1893. год.

Ђорђе Вељански с. р.

књиговођа и благајник епарх. фонда бачког.

Овај смо рачунски закључак прегледали, са књигама и прилозима сразнили и нашли, да се у свежу слажу.

У Новоме саду 5. (17.) маја 1894. год.

Рачуно-прегледатељи епархијског административног одбора бачког:

Душан Јовановић с. р. Милап Ђирић с. р.
окр. протопресвитер.

Др. Лаза Станојевић с. р.

У седници епарх. адм. одбора бачког, држаној у Н. Саду 5. (17.) маја 1894., овај је рачун под бр. Е. 564. — АО. 226 одобрен и рачуном ревизору Ђорђу Вељанском, као књиговођи и благајнику епарх. фонда, издана је опресница за исти рачун.

Готова је књига

НАЗАРЕНСТВО

ЊЕГОВА ИСТОРИЈА И СУШТИНА

написао

Владимир Димитријевић

студент богословије

наградила „Матица Српска“ са 200 форината и може се добити у Српској Манастирској Штампарији за 1 фор. 20 н.

Књига се ова још може добити и у књижари Арсе Пајевића у Новом Саду.

Књижари и растуривачи књиге ове добиће 25% рабата.

Наруџбине ће се само за готов новац извршавати.

У Новом Саду, 12. (24.) маја 1894.

Српска Манастирска Штампарија.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ОГЛАСИ.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС. 68 2-2

На основу скупшт. закључка од 13. марта 1894. срп. пркв. општине Срп. Елемиреке, а услед одобрења славног Еп. Адм. одбора у Темшвару од 18. маја 1894. под бр. Е. 360 АО 243 расписује се дражба на мањак ради оправљања цркве споља.

По прорачуну износи:

Дунђерски посао	1933 ф. 68 н.
Зидареки посао	818 ф. 10 н.
Столареки посао	190 ф. — н.
Лимареки посао	86 ф. — н.
Златарски посао	33 ф. — н.
Ковачки посао	12 ф. — н.

Укупно 3072 ф. 78 н.

А. Сваки дражбодатељ дужан је од горепомнуте своте 10% у име јамчевине у руке председништва положити.

Б. Општина задржава себи право поверења према подузимачу.

Г. Јамчевина ће се повратити подузимачу после обављене калаудације.

Д. Дражба ће се одржати 7. (19.) јуна о. г. у 2 сата после подне у местној основној школи.

Ближи услови могу се код председништва ове црквене општине дознати.

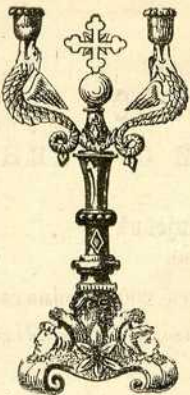
У Срп. Елемиру 25. јуна 1894. г.

Петар Вуков,
перовођа.

Момиров,
председник.

40 10-10

О г л а с.

По закључку и благослову светог Синода од 21. октобра 1893. г. носиће и мирско свештенство „камилавке“, за то сам слободан пречасном мирском свештенству препоручити „камилавке“ које ја израђујем а и готових имам у великом избору од fine плаве, а за монашко свештенство црне кадифе, као и плавог и црног перувијана.

Осим тога код мене се могу добити одежде, барјаци, литије, плаштанице, налоњи, стихари, завесе, чираци, кадioniце, кандила, путири, ручни и престолни крстови и т. д.

Нови Сад, марта месеца 1894.

Прва кројачка радионица свештеничког одела и свију црквених утвари

С поштовањем

М. Соколовић.

К а м и л а в к е. 25 12-20

За г. г. мирско свештенство, а по одлуци и благослову српског светог синода од 21. октобра 1893. год. од отворено плаве чоје и кадифе, з и рађујемо и то: од најфиније чоје и кадифе. Молимо г. г. протојереје и свештенике да нам се с поруцбином обраћају.

Земун, 16. фебруара 1894. год.

С поштовањем

Витомир Марковић и Павловић,

кројачи цркв. и свештен. одела и кројачи цркв. утвари.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС. 66 2-3

Подписана срп. православна црквена општина на темељу скупштинског закључка од 15. (27.) маја 1894. жели своју цркву у Будимци оправити.

Посао је процењен:

1. Направа новог иконостаса	1200 ф.
и то:	
а) Тесареки посао без материала	43 ф. 60 н.
б) Столареки и кинареки посао са материјалом	470 ф. 40 н.
в) Сликарски и личилачки посао са материјалом	497 ф. 60 н.
г) Тесареки материјал	60 ф. 80 н.
д) Остали материјал	115 ф. 00 н.
е) Непредвидљиви трошкови	12 ф. 00 н.

Укупно 1200 ф. — н.

2. Подигнуће куне, стубова, кречење и ине зидареке радње с' поља и изнутра без материјала 410 ф. 40 н.

3. Дражба на мањак држаће се 19. јуна (1. јула) 1894. у 11 сати пре подне у општинској кући у Будимци.

4. Дражбобаће се са устменим понудама на целокупни посао и на сваку поједину радњу; сваки дражбодатељ дужан је од горње своте 10% у име јамчевине у руке председнику положити.

5. Општина задржава себи право поверења подузимачу.

6. Јамчевина ће се повратити подузимачу после обављене колаудације.

7. Ближи услови као и нацрти могу се до дана дражбе код председника црквене општине видети.

У Будимци дне 19. (31.) маја 1894.

Срето Радовановић, Исидор Бранковић,
перовођа. председник.

СТЕЧАЈ. 69 1—3

Овим се расписује стечај на ново установљено место учитеља I. и II. разреда муш. школе у Срп. Кларји.

Са овим местом скопљена је плата од 350 ф. а. вр., коју плату изабрани учитељ у напред прима, 2 хвата дрва, слободан стан од 2 собе, кујне, шпајза, подрума, шупе, пространа авлија с $\frac{1}{4}$ ланца баште, сламе по потреби.

Изабрани учитељ дужан је, на основу наставног плана одређене предмете ученицима предавати и у цркви леву певницу држати.

Од компетената изискује се, да су Срби прав. вере, оспособљени учитељи у Сомборској учит. школи и да су у мађ. језику потпуно вични.

Само оспособљени учитељи, који желе ово место заузети, имају своје молбенице, са нужним сведоцима потписаној општини до 20. јула о. г. поднети; који се лично представи узима се у обзир.

Приметити је, да ће изабрани учитељ 1. септембра звање заузети.

Из седнице цркв. шк. скупштине, држане у Срп. Кларји (Zsombolya) 12. априла 1894. године.

Срп. пр. општина.

СТЕЧАЈ. 62 3—3

Овим се отвара стечај за *учитељицу* на четворо-разредној женској вероисповедној школи у Српској Неузини.

Плата је у готовом новцу 300 фор. а. вр., у име школ. послуге 30 фор. а. вр., у име паучала 5 фор. авр. шест хвати тврди дрва за себе и школу, слободан нов стан са 2 собе, предсобљем и т. д. и баштом у износу од 200□ хвати.

Изабрана учитељица дужна је све на основу закона одређене предмете деци предавати као и ручни рад, и с децом св. богослужење похађати.

Оспособљене учитељице, које желе ово место заузети, имају своје молбенице са пужним сведоцима снабдевене до 29. јуна 1894. године школ. одбору поднети. Истога дана ће се и избор обавити.

Изабрана учитељица добиће у име путна трошка 10 фор. авр.

Из седнице школ. одбора држане дне 8. маја 1894. у Срп. Неузини.

Школски Одбор.

СТЕЧАЈ. 65 3—3

Овим се расписује стечај на упражњено мје *пароха*, и к једну *окожиног проте*, *кориничкога*.

Интеркалара нема.

А компетенти јавити се могу најкашње 15. (27.) јунија 1894.

Из сједнице Епарх. Консисторије, држане у Плашком 28. априла 1894.

Потпресједник Епарх. Консисторије:

Григорије Н. Живковић,
протосинџео.

Нови Сад, априла 1894.

П. Н.

Пошто сам дознао да су све српске црквене општине налог добиле, да нове печате (штамбиле од каучука) набавити морају, то сам тако слободан моје посредовање за набавку истих препоручити.

Осим штамбила, које у разним израдама као и са светим сликама, исто тако набављам и печате на тучу резане, марке (Siegelmarken) за писма, све тачно израђено и под мојом гаранцијом.

Моје услуге препоручујући остајем с поштовањем

Леонидас Стерио,

у српској задруги за међусобно помагање и штедњу.

48 5—10

КУРС

ЗА ЈЕДНОГОДИШЊЕ ДОБРОВОЉЦЕ

У СУВОТИЦИ.

Они младићи који нису свршили средње школе и немају *испита зрелости*, који би морали код војске **три** године служити, *могу добити дозволу* да **једну** годину као добровољци служе, али морају пријамни испит пред главним заповедништвом војеним положити.

За овај испит може се у моме заводу спремити. Од мојих ученика многи су већ добили дозволу за полагање испита, многи су исти положили, њихово време у војсци одслужили и сада су *офисир* и *резерви* а многи сада у војсци служе.

Ко би се желио у моме заводу спремити за испит, нека се изволи на мене обратити, где ће опширно унутство добити.

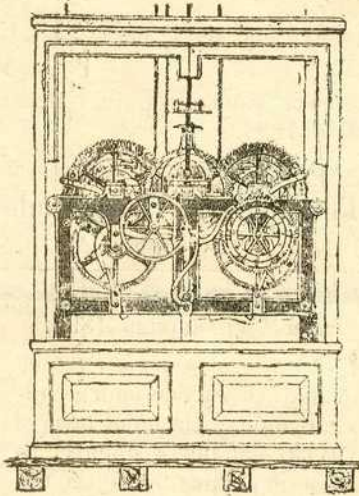
Приправници не могу бити млађи од 17, као ни старији од 20 година.

Леополд Ландесман

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ТВОРНИЦА ВЕЛИКИХ САТОВА

П. Ђ. ПАНТЕЛИЋА У ЗЕМУНУ.

НОВЕ ТОРОЊСКЕ САТОВЕ

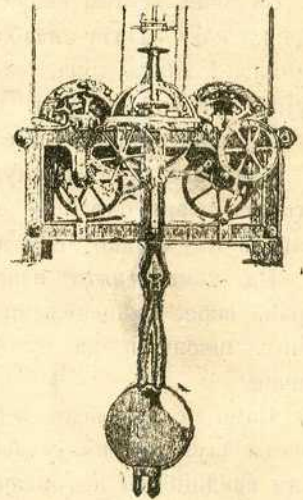
израђује за цркве, школе, магистрате и све јавне зграде по најновијој конструкцији (Drathseil & Stiftengang) и умереној цени, прима старе на оправку и реконструкцију.

Предрачуне шаље на захтевање бесплатно.

Сиромашнијим општинама даје на отплату.

63

3—15

СРПСКА МАНАСТИРСКА ШТАМПARIЈА У НОВОМ САДУ.

Српска Манастирска Штампарија која је снабдевена са свим штампарским прибором и нужном артијом разне врсте, ради све штампарске послове са оном солидношћу, која искључује потпуно сваке спекулативне рачуне, који би били недостојни оне цели, ради које се појавила идеја о оснивању ове штампарије а која се уредеређује у тежњи, да се колико је могуће помогне свакидањим потребама автономних органа наших, књизи и просвети народној а поглавито црквеној и школској књижевности, солидном изградом и пристојном ценом.

Да пак своју вишу цел ова Српска Манастирска Штампарија временом постићи може, нужна јој је и материјална потпора, ради које управа Српске Манастирске Штампарије сада на домаку нове године, умољава свакога а особито све српско-црквено-народне автономне органе, да је почаствују наручбинама, које ће најтачније и по најумеренијој цени извршене бити.

Српска Манастирска Штампарија налази се у дунавској улици бр. 13.

С одличним поштовањем

Управа Српске Манастирске Штампарије.

„Српски Сион“ излази сваке недеље на целом табаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт године 1 фор. За стране земље: на годину 5 фор. Из Србије прима претплату књижара В. Валозића у Београду. Поједини бројеви стају 10 новч.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације шаљу се Српској Манастирској Штампарији а остали рукописи уредништву „Српског Сиона“ у Нови Сад. За огласе, објаве и стечајеве плаћа се 6 новч. од једног реда смтних слова, а за жиг сваки пут по 30 новч. — Неплаћена писма се не примају. — Рукописи се не враћају.

Издање и штампа: Српске Манастирске Штампарије у Новом Саду.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А